

Список використаних джерел

1. Bradbury N. Attention span during lectures: 8 seconds, 10 minutes, or more. URL: <https://journals.physiology.org/doi/pdf/10.1152/advan.00109.2016>.
2. Centre for Learning & Performance Technologies (C4LPT). URL: <https://www.toptools4learning.com/jane-hart/>.
3. Кириленко В.І., Чалюк Ю.О. Оцінка готовності країн до дистанційного навчання. *Приазовський економічний вісник*. 2022. № 1 (30).

Оксана ЧУБ, старший викладач
кафедра соціоекономіки та управління персоналом

ОРГАНІЗАЦІЯ ТРЕНІНГОВИХ ЗАНЯТЬ З ВИКОРИСТАННЯМ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Надшвидкісні темпи цифрової трансформації освіти, пов'язанні з впливом пандемії, викликаною коронавірусною інфекцією COVID-19. Впровадження дистанційного навчання мало місце в багатьох провідних університетах як світу, так і в Україні, але не означало повну готовність одномоментного переходу до віддаленого навчання. Багато освітян та студентів ні морально, ні матеріально не були готові до нових форм організації освітнього процесу.

Поєднання традиційного навчання з цифровими технологіями — це не тренд, а вимога часу. Електронні, мультимедійні підручники та посібники, інтерактивні комплекси, цифрові вимірювальні лабораторії — все це є сучасна освіта. Всі зміни, які відбуваються в суспільстві, відображаються на освіті. Інтернет-технології виконують кілька функцій для задоволення інформаційної, комунікаційної, технологічної та споживацької потреб сучасної особистості, а саме:

- це середовище для навчання та обміну знаннями;
- платформа для організації освітнього процесу;
- інструмент навчання, який дає змогу швидко, ефективно та без зайвих труднощів розв'язувати завдання для досягнення освітньої мети.

Із розвитком хмарних обчислень з'явилася можливість забезпечити повсюдний доступ до програмного забезпечення і різних сервісів мережі Інтернет. Знання та вміння педагогічних працівників щодо впровадження інноваційних технологій в освітній процес дають можливість користуватись цими знаннями для його оптимізації [1].

Однією з інноваційних технологій в системі освіти є тренінг. Тренінг — це форма соціально-педагогічної діяльності, спрямована на набуття життєвої компетентності шляхом збагачення як знаннями, так і життєво-практичним та емоційно-особистісним досвідом завдяки використанню інтерактивних засобів навчання. Тренінг і традиційні форми навчання мають суттєві відмінності. Традиційне навчання більш орієнтоване на правильну відповідь і за своєю суттю є формою передачі інформації та засвоєння знань. Натомість, тренінг, насамперед, орієнтований на запитання та пошук. На відміну від традиційних, тренінгові форми навчання повністю охоплюють весь потенціал людини: рівень та обсяг її компетентності (соціальної, емоційної та інтелектуальної), самостійність, здатність до прийняття рішень, до взаємодії тощо. Отже, тренінг — це одночасно практичний та ефективний метод опанування новими знаннями; конструктивне спілкування; спосіб формування бажаних, більш ефективних умінь і навичок, а також більш успішних моделей поведінки; форма розширення власного набутого досвіду.

За останнє десятиріччя тренінгові заняття стали неодмінною складовою інноваційних технологій навчання. Спільна діяльність учасників під час тренінгу поєднує дві основні складові — це контент і процес. До змісту тренінгу відносять тематику, яка аналізується під час роботи, а до процесу — способи взаємодії учасників тренінгу, психологічну атмосферу, розподіл ролей та способи взаємодії. Ефективність тренінгового заняття залежить від

способів організації навчання та форм роботи, на сьогодні основними визначають такі: мінілекція, робота у мінігрупах, диспути, кейс-метод, метод проєктів.

В ДВНЗ КНЕУ ім. Вадима Гетьмана з 12 березня 2020 року було припинено роботу в аудиторіях як і у всіх київських освітніх закладах. Єдиного підходу до продовження занять зі студентами не було, тому кожен викладач або сам приймав рішення у якому форматі проводити навчання або керувався рекомендаціями адміністрації. Тренінговий формат навчання, як зазначено вище, передбачає виконання різноманітних групових та інтерактивних завдань студентами. Тому перехід на віддалене навчання змусив шукати нових форм організації тренінгових занять. З огляду на те що всі студенти мали спільні групи в застосунку Telegram, після обговорення було прийнято спільне рішення проводити тренінги в цьому застосунку відповідно до розкладу аудиторних занять. **Telegram** — це багатоплатформовий клауд-месенджер з функціями VoIP для смартфонів, планшетів та ПК, який дозволяє обмінюватися текстовими, голосовими та відеоповідомленнями, наліпками та фотографіями, файлами багатьох форматів [2]. Також має функції відео- і аудіодзвінків, організації відеоконференцій у групах і каналах. Заняття були організовані таким чином: за кілька хвилин до заняття викладач нагадувала про початок; далі кожен студент вітався надсилаючи повідомлення, що свідчило про його присутність на занятті; потім, відповідно до плану і черговості, один зі студентів надсилав відеозапис мінілекції теоретичного матеріалу та тест для перевірки засвоєння знань, а вже далі переходили до виконання практичних тренінгових вправ адаптованих до віддаленого формату. Слід відзначити креативність та залученість студентів до організації та проведення тренінгових занять. Були підготовлені цікаві практичні відео, використані можливості застосунку Telegram для створення тестів, голосових повідомлень, емодзі (особлива мова ідеограм і смайлів, які широко використовують в електронних повідомленнях та на сторінках сайтів), що передавали емоції та настрої учасників, а також додатки Google, а саме Google

Форми для створення тестів і анкет зворотнього зв'язку. **Google Форми** — це програмне забезпечення для адміністрування опитування, що входить до складу безкоштовного веб-пакету Google Docs Editors, пропонованого Google [3].

З освоєнням нових застосунків та цифрових інструментів у наступному семестрі тренінгові заняття проводились за допомогою програми **Zoom**, яка розроблена компанією Zoom Video Communications для організації відеоконференцій. Вона надає сервіс відеотелефонії, який дозволяє підключати одночасно до 100 пристроїв безплатно, з 40-хвилинним обмеженням для безплатних акаунтів та ширшими можливості для передплаченої версії.

Під час змішаного формату проведення занять студентам було запропоновано виконувати тестові завдання в Google Формах на своїх смартфонах. Більшість студентів підтримали такий варіант поєднання завдань. Труднощі виникли тільки у деяких студентів через відсутність сучасних гаджетів. Для них було запропоновано тестові завдання на слайдах презентації з виконанням письмово.

Отже, цифрові технології розширили можливості організації освітнього процесу на всіх рівнях і сприяють формуванню комплексу нових компетентностей як у викладачів, так і у студентів. Складником професійної компетентності викладача слід визначити цифрову компетентність як здатність та вміння систематично, логічного та системно використовувати цифрові технології. Об'єктивна реальність сучасного світу вказує на оновлення системи освіти в цілому та переваг цифрових форм організації освітнього процесу.

Список використаних джерел

1. Подліняєва О.О. Методика проведення інтерактивних навчальних занять із цифровими технологіями. Фізико-математична освіта. 2019. Випуск 1(19). С. 165-170.

2. Telegram – Вікіпедія. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Telegram> (дата звернення: 28.02.2022)
3. Google Форми – Вікіпедія. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Google_Форми (дата звернення: 28.02.2022)
4. Zoom – Вікіпедія. URL: [https://uk.wikipedia.org/wiki/ Zoom_\(програма\)](https://uk.wikipedia.org/wiki/Zoom_(програма)) (дата звернення: 28.02.2022)

1.3. Особливості організації науково-дослідної роботи та практичної підготовки здобувачів вищої освіти за екзогенних обмежень

Світлана АРТЕМЕНКО, к.соц.н., доцент

Алла ФЛЯШНИКОВА, к.соц.н., доцент

кафедра соціології

МЕНТОРСТВО ЯК ІННОВАЦІЙНА ФОРМА НАВЧАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

В умовах тривалої пандемії цифрова трансформація вищої освіти України набуває швидкого розвитку, зокрема, внаслідок необхідності переведення освітнього процесу на дистанційну форму навчання. При цьому передбачається трансформація не тільки процесу, а й методів навчання, новий рівень співпраці зі всіма учасниками освітнього процесу. З цієї точки зору досить актуальним в навчальній діяльності сучасного університету є феномен менторства.

Однак поза увагою сучасних вчених залишаються вивчення ролі та значення, специфіки та можливостей менторства як інноваційної форми навчання у вищій школі.

Зауважимо, що менторство можна трактувати як модель передавання досвіду, де ментор виступає в ролі наставника, радника, створює можливості